

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 39/2019
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „АА“ ДОО из ..., чији је пуномоћник Давор Поповић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., са умешачем на страни првотуженог „ВВ“ ДОО из ..., чији су пуномоћници Радослав Тадић и Бојан Тадић, адвокати из ... и туженог „ГГ“ ДОО из ..., чији је пуномоћник Миодраг Алексић, адвокат из ..., ради побијања правних радњи, вредност предмета спора 275.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2256/18 од 19.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 2256/18 од 19.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Ваљеву П бр.336/17 од 11.01.2018.године, у ставу 1 изреке одбијен је тужбени захтев за утврђење да је без правног дејства према тужиоцу Уговор о преносу удела у привредном друштву природно лечилиште „ДД“ ДОО ... закључен између Пословног система “ВВ“ ДОО из ..., као преносиоца и туженог „ББ“ ДОО из ..., као стицаоца, оверен у Основном суду у Новом Саду под Ов бр.../... од 04.11.2013.године на основу кога је решењем Агенције за привредне регистре Бд .../13 од 08.11.2013.године извршен пренос удела у привредном друштву природно лечилиште „ДД“ ДОО ... са преносиоца на стицаоца, у обиму потребном за намирење тужиоцевог потраживања према “ВВ“ ДОО из ... насталог на основу уговора о зајму од 02.11.2012.године у износу од 2.480.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате са уговореном каматом од 3,5 % на месечном нивоу почев од 02.11.2012. до 02.11.2013. године што је тужени дужан да призна и трпи да се код Регистра привредних субјеката изврши промена података у привредном друштву природно лечилиште „ДД“ ДОО Ставом 2. изреке обавезан је тужилац да туженом накнади парничне трошкове у износу од 831.700,00 динара. Ставом 3. изреке одбијен је захтев умешача за накнаду трошкова поступка.

Привредни апелациони суд је побијаном пресудом Пж бр. 2256/18 од 19.09.2018. године одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио је првостепену пресуду Привредног суда у Ваљевоу у ставовима 1 и 2 изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Умешач на страни првотуженог је поднео одговор на ревизију тужиоца. Предложио је одбијање ревизије као неосноване. Трошкове одговора није тражио ни определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других апсолутно битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неоснован је навод ревидента да је побијана пресуда захваћена битном повредом из члана 374. став 1. у вези са чланом 386. став 1. и 3. ЗПП јер другостепени суд није испитао првостепену пресуду у свим жалбом побијаним деловима. Другостепени суд је у складу са наведеном законском одредбом испитао првостепену пресуду у ставовима 1 и 2 који су побијани жалбом тужиоца. Иста је испитана у границама жалбених навода уз оцену да иста није захваћена битним повредама поступка на које другостепени суд пази по службеној дужности и уз правилну примену материјалног права. За своје одлучивање другостепени суд је дао јасне и непротивречне разлоге.

Према утврђеним чињеницама тужилац је као зајмодавац са Пословним системом „ВВ“ ДОО као зајмопримцем 02.11.2012. године закључио Уговор о зајму 2.480.000 евра у динарској противвредности са уговореном каматом од 3,5% месечно и роком враћања 02.11.2013.године. Исти уговарачи су 24.12.2012. године, сходно обавези из претходног уговора, закључили Уговор о залози удела умешача у привредном друштву Природно лечилиште „ДД“. Пријава тужиоца за упис заложеног права одбачена је решењем Агенције за привредне регистре од 04.11.2013.године. Тужилац је 06.11.2013.године поднео суду предлог за извршење против дужника ради наплате потраживања из Уговора о зајму. Привредни суд у Ваљевоу је усвојио предложено извршење решењем од 03.02.2014.године и одредио да ће се исто спровести уписом заложног права, пленидбом, проценом и продајом удела које извршни дужник има у привредном друштву Природно лечилиште „ДД“. Између Пословног система „ВВ“ ДОО из Владимираца, као преносиоца и туженог „ББ“ ДОО из ..., као стицаоца 04.11.2013. године закључен је Уговор о преносу удела са накнадом од 275.000.000,00 динара или 2.410.134,84 евра. Упис преноса удела у регистру привредних субјеката извршен је 08.11.2013.године. На тај начин измирен је део укупног дуга Пословног система „ВВ“ од 2.709.989 евра који је имао према туженом јер је тужени у том износу измирио кредитни дуг „ВВ“ према банци. Тужилац је

07.02.2014. године обавестио туженог да је донето решење о извршењу на уделу овде умешача и да су испуњени услови за побијање Уговора о преносу удела од 04.11.2013.године.

Код овако утврђених чињеница нижестепени судови су применом одредби члана 280. и 281. ЗОО одбили тужбени захтев за побијање Уговора о преносу удела са правним последицама побијања. По становишту другостепеног суда нису испуњени услови из члана 281. став 1. ЗОО јер знање туженог за постојање потраживања тужиоца, не значи да је уговор о преносу удела закључио са намером да штети другим повериоцима, већ у циљу наплате свог потраживања према истом дужнику. Ни други услов из члана 280. став 2. ЗОО за побијање правних радњи дужника по становишту суда није испуњен јер тужилац није доказао да због побијаног правног посла неће моћи да намири своје потраживање. Ово нарочито имајући у виду да тужилац води поступке за наплату потраживања како против дужника тако и против оснивача и чланова његове породице као солидарних дужника.

Ревизијом тужиоца оспоравају се разлози другостепеног суда за одбијање тужбеног захтева јер су по оцени ревидента испуњени законски услови за побијање. Погрешно суд разматра непостојање намере туженог да закључењем спорног уговора оштети остале повериоце. Законска одредба код теретног располагања као услов за побијање не прописује постојање намере стицаоца већ да му је било познато да дужник предузетим располагањем штети повериоцима. Оспорава и став другостепеног суда да тужилац без обзира на побијано располагање има могућности намирења свог потраживања. Поступци које тужилац води ради намирења потраживања и на које се суд позива су у прекиду. Поред тога законска одредба немогућност намирења повериоцевог потраживања ограничава на непостојање средстава код дужника, а суд одредбу проширује и на солидарне дужнике.

Ревизијски наводи тужиоца нису основани.

Институт побијања регулисан одредбама 280. до 285. ЗОО овлашћује повериоца доспелог потраживања, без обзира када је настало, да од надлежног суда захтева да огласи без правног дејства према њему ону правну радњу коју је предузео његов дужник на његову штету. Радња је предузета на штету поверилаца ако је дужник због те радње доспео у стање инсолвентности па поверилац не може да намири своје потраживање. Постојање доспелог потраживања, предузета правна радња дужника и да је иста предузета на штету поверилаца су општи услови за побијање прописани одредбом члана 280. ЗОО. Посебни услови за теретно располагање, које је предмет спора, прописани су одредбом члана 281 став 1 ЗОО. То су знање или могућност сазнања дужника да располагањем наноси штету повериоцима као и да је трћем лицу са којим или према коме је правна радња предузета било или могло бити познато да дужник оштећује повериоце.

Нису испуњени кумулативно сви наведени услови за побијање дужникових правних радњи. Ово са разлога што се не може сматрати да је дужник тужиоца Пословни систем "ВВ" ДОО закључењем Уговора о преносу удела са туженим

располагао на штету поверилаца јер је наведено привредно друштво било и тужеников дужник. Закључењем спорног уговора делимично је намирено потраживање туженог према дужнику и то потраживање које је доспело пре потраживања тужиоца према истом дужнику. Тужилац није на основу Уговора о залози од 24.12.2012. стекао право залогe на уделу дужника јер исто није уписано у регистар сагласно одредби члана 4. став 1. Закона о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар. Није стекао приоритет намирења свог потраживања из удела дужника ни на основу решења о извршењу од 03.02.2014. године јер је удео тада већ био регистрован у власништву туженог. Насупрот томе на основу неоспорене тврдње, тужени је блокирао рачун дужника и стекао право првенства наплате свог потраживања од дужника. Код чињенице да је туженом пренет удео у циљу намирења потраживања од дужника који је истовремено и дужник тужиоца и да тужилац није, а тужени јесте, имао приоритет у намирењу свог потраживања, не може се говорити о располагању дужника на штету тужиоца. Не ради се о побијању правних радњи дужника у стечају где је циљ колективно равномерно намирење поверилаца, па фаворизовање једног повериоца води побијању правног посла или правне радње дужника. Када стечаја дужника нема, нити приоритета наплате у корист повериоца који побија правну радњу дужника, испуњење обавезе дужника према повериоцу који је имао приоритет у редоследу наплате, не води успешном побијању те радње због тога што други повериоци нису или не могу бити намирени из имовине дужника.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану.

Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић